

[Foul Møller.]

bærer på en stor skammens byrde, og vi er også klar over, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard er den eneste, der ikke behøver at bære denne byrde. Vi lyttede med megen interesse til det ærede medlems tale om, hvad det var, der skulle gøres for at ordne landets økonomiske problemer. Det var jo ikke nye toner, der lød her; det var ting, vi havde hørt før, men jeg kan ikke sige andet, end at jeg af og til synes, at de forslag, det ærede medlem henviser til, står i åbenbart misforhold til det voldsomme oplæg, der ledsager disse forslag.

Når man f. eks. hører, at det radikale venstre, som det siges, og som det skrives i den radikale presse, har stillet forslag om at skabe økonomisk borgfred her i landet — det nævnes endda i Politikens ledende artikler, at det radikale venstre viser vejen til borgfred — og når man hører det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard tale om samordning af landets økonomi, altså også borgfredstanker, og så spørger, hvad det er for forslag, hvormed man ønsker at skabe borgfred her i landet, så viser det sig, at det er forslag om et konjunkturforskningsinstitut. At dette skulle have noget som helst med borgfred og samordning at gøre, at det skulle have noget at gøre med forlig og fjernelse af modsætningsforhold mellem arbejdere og arbejdsgivere og mellem erhvervslivets hovedorganisationer, har jeg overordentlig vanskeligt ved at indse. Det kan måske være fornuftigt at have et konjunkturforskningsinstitut. Vi står imidlertid i den situation, jeg nævnte i mit første indlæg, at vi ikke ved noget om konjunkturudsigterne for den kommende tid, fordi den økonomiske årsoversigt ikke foreligger. Jeg hørte ikke, hvad den højtærede finansminister sagde herom i sit svar, men jeg vil tro, at han sagde sådan noget som, at det var usikkert i øjeblikket at lave en sådan årsoversigt, og at man var blevet standset i arbejdet på grund af prisen for landbruget. Men tror man da ikke, at et konjunkturforskningsinstitut ville støde på akkurat de samme vanskeligheder som et økonomisk departement eller et økonomisk sekretariat, der sorterer under økonomiministeriet, møder? Det kan være godt og rigtigt at have et konjunkturforskningsinstitut, men at det skulle skabe

borgfred og have noget som helst med borgfredsproblemet at gøre, vil jeg dog gerne have at man dementerer. Jeg synes også, man fra radikal side må erkende, at det er et beskedent forslag, og at det ikke er et forslag om økonomisk borgfred.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard sagde, at de betragtninger, jeg har fremsat, var for udviklede til, at han kunne gribe dem i farten. Det havde jeg i og for sig også ventet, og jeg skal derfor udskyde den egentlige diskussion med det ærede medlem om dette problem, indtil vi kommer frem til udvalgsdrøftelserne. Jeg forstod dog, at det ærede medlems sind er så opladt for disse tanker, at han ønskede at drøfte dem i udvalget og ikke på forhånd kunne afvise de problemer, vi her pusler med.

Det blev fremhævet af det ærede medlem, at vi med vore antiinflationstanker ikke fulgte nationalbankens stærke fremhævelse af, hvad der burde gøres. Det, nationalbanken ville, var, at man først skulle lempe kreditten og derefter skulle lempe, eller måske helt lade være med at lempe, finanspolitikken, måske skulle man endda stramme finanspolitikken for at kunne lempe kreditten.

Jeg kan ikke se rettere, end at det, vi forsøger med vor stræben — vi kan have taget fejl — netop er at prøve at føre statens overskud over til de almindelige kreditinstitutioner for at lette lånemarkedet. Jeg ved godt, at man så kan sige — det sagde det ærede medlem også, og den højtærede finansminister var inde på det samme —: ja men når så boligbyggefretagenderne kommer med deres obligationer og skal have dem afsat på markedet, så er det til syvende og sidst de samme penge, der skal ud af kreditmarkedet, hvor vi før har givet dem delvis fra staten, delvis fra kreditmarkedet. Ja men det skaber da ligelige vilkår på kreditmarkedet, det gør, at der ikke længere fra statens side er tale om favorisering med hensyn til lånevilkårene over for ganske specielle erhvervsgrupper og over for ganske specielle erhvervsdrivende; jeg har da forstået nationalbanken sådan, at den også i høj grad er betænkelig ved en lånepolitik, hvorved man strækker sin lånevillighed og sin kredit til boligerhvervet og for at kunne gøre det strammer den for de almindelige producerende erhverv. Derfor er det, vor